Folkhälsomyndigheten

Alkoholanvändning bland skolbarn i Sverige 1986–2026

Andelen skolbarn i åldrarna 11, 13 och 15 år som har varit riktigt berusade har minskat under 2000-talet. Dock ökade andelen bland 15-åringar 2021/22 och låg kvar på denna nivå även 2025/26. I senaste mätningen hade var fjärde 15-åring någon gång varit riktigt berusad.

De levnadsvanor och den hälsa som grundläggs under barn- och ungdomsåren påverkar även individens framtida hälsa och hälsorelaterade beteenden. Hög alkoholkonsumtion i ung ålder har till exempel samband med hög alkoholkonsumtion och alkoholrelaterade problem i vuxen ålder (1–2). Alkoholkonsumtion är en av de riskfaktorer som bidrar mest till sjukdomsbördan bland unga (3).

Barn och unga är särskilt sårbara för alkoholens effekter. Berusningsdrickande bland unga har ett samband med olika negativa konsekvenser som sämre impulskontroll och sämre skolresultat (4–5).

Andelen 11-åriga flickor och pojkar som har druckit sig riktigt berusade har minskat från cirka 4–5 procent under 1980- och 1990-talen till cirka en procent i de senaste tre mätningarna (2017/18–2025/26).

Druckit sig berusad

Sedan studien började 1985/86 har följande fråga ställts: ”Har du någonsin druckit så mycket alkohol att du blivit riktigt full i ditt liv?” med svarsalternativen Nej, aldrig, Ja, 1 gång, Ja, 2–3 gånger, Ja, 4–10 gånger och Ja, fler än 10 gånger. Figur 1–2 visar andelen som svarat Ja, 1 gång eller mer.

De skillnader över tid och mellan olika grupper som kommenteras i det här faktabladet är statistiskt säkerställda.

Sammanfattning

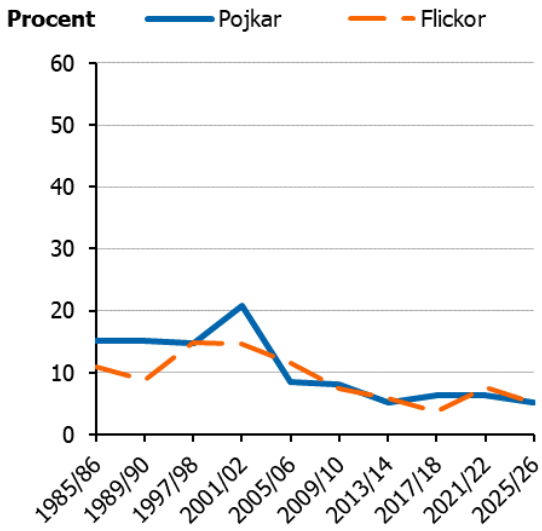
Resultaten visar att det fortsatt är många skolbarn som har varit riktigt berusade. Utvecklingen bland 15-åringar och 13-åriga flickor är särskilt angelägen att fortsatt följa efter att den nedåtgående trenden bröts vid föregående mätning, 2021/22.

Färre 13-åringar berusade över tid men ökning bland flickorna

Andelen 13-åringar som har druckit sig riktigt berusade har minskat över tid, se figur 1. Andelen varierade mellan 10 och 20 procent bland både flickor och pojkar under 1980-, 1990- och början av 2000-talet. Sedan 2009/10 har mindre än 10 procent av 13-åringarna druckit sig berusade.

Bland 13-åriga flickor ökade dock andelen som druckit sig berusade 2021/22, från 4 till 8 procent jämfört med mätningen innan. År 2025/26 var andelen 5 procent (figur 1).

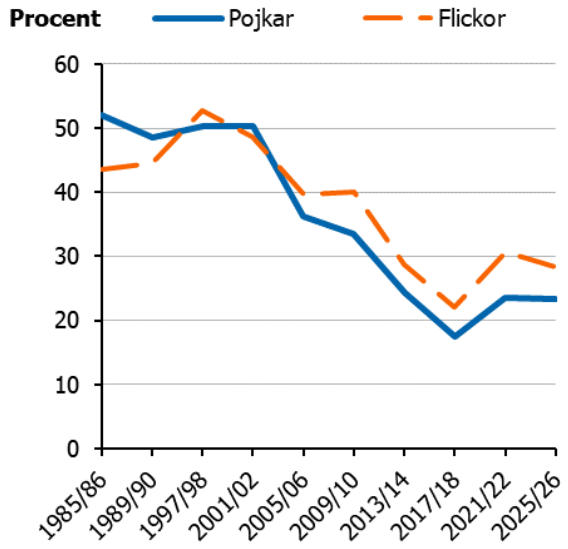
Figur 1. Andel (i procent) 13-åringar som har varit berusade, 1985/86–2025/26.

Var fjärde 15-åring har varit berusad

Sedan början på 2000-talet har det varit en stadig nedgång i andelen 15-åringar som har varit berusade (figur 2). Bland både 15-åriga flickor och pojkar ökade dock andelen som varit berusade 2021/22 jämfört med mätningen innan, 2017/18. För flickor ökade andelen från 22 till 31 procent. År 2025/26 var andelen 28 procent. Bland 15-åriga pojkar ökade andelen från 17 procent till 24 procent. År 2025/26 var andelen 23 procent.

Figur 2. Andel (i procent) 15-åringar som har varit berusade, 1985/86–2025/26.

Om studien Skolbarns hälsovanor

Skolbarns hälsovanor är en enkätundersökning bland 11-, 13- och 15-åringar. Enkäten fylls i under en lektionstimme. Deltagandet är frivilligt och skolbarnen besvarar enkäten anonymt.

Studien har genomförts i Sverige vart fjärde år sedan 1985/86. Den genomförs dessutom i cirka 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien. De flesta frågor i enkäten är desamma varje datainsamling och handlar om hälsa, livsvillkor, skolan, sociala relationer och levnadsvanor.

Urvalet är nationellt och omfattar vanligtvis cirka 10 000 skolbarn i Sverige. År 2025/26 var urvalet utökat för att resultaten skulle kunna presenteras på regional nivå. Totalt deltog cirka 45 000 skolbarn från nästan 2 500 skolor. I det här faktabladet presenteras dock nationell data 1985/86–2025/26.

Referenser

1. McCambridge J, McAlaney J, Rowe R. Adult consequences of late adolescent alcohol consumption: a systematic review of cohort studies. PLoS medicine. 2011;8(2):e1000413. DOI:10.1371/journal.pmed.1000413.
2. Folkhälsomyndigheten. Risk- och skyddsfaktorer för konsumtion och skador av alkohol hos barn, samt skador av alkohol hos unga vuxna. Kartläggande litteraturöversikt av longitudinella studier från Norden. Stockholm: Folkhälsomyndigheten; 2022. [citerad 20 maj 2026]. Hämtad från https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/r/risk-och-skyddsfaktorer-for-konsumtion-och-skador-av-alkohol-hos-barn-samt-skador-av-alkohol-hos-unga-vuxna/?pub=110874.
3. The Institute for Health Metrics and Evaluation. GBD Compare. Sweden. Both sexes, 15-19 years, 2023. [citerad 28 april 2026]. Hämtad från: https://vizhub.healthdata.org/gbd-results/.
4. Busch V, Loyen A, Lodder M, Schrijvers AJ, van Yperen TA, de Leeuw JR. The effects of adolescent health-related behavior on academic performance: a systematic review of the longitudinal evidence. Review of Educational Research. 2014;84(2):245-74. DOI:10.3102/003465431351844.
5. Carbia C, López-Caneda E, Corral M, Cadaveira F. A systematic review of neuropsychological studies involving young binge drinkers. Neuroscience & Biobehavioral Reviews. 2018;90. DOI:10.1016/j.neubiorev.2018.04.013.

Folkhälsomyndigheten 2026. Artikel 26292-8
Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna | **Östersund** Campusvägen 20, Box 505, 831 26 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se